

4. Директива 95/46/ЄС ЄП і Ради «Про захист фізичних осіб при обробці персональних даних і про вільне переміщення таких даних» [текст] [електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_242

5. Резолюцією Ради ЄС «Про законне перехоплення телекомунікацій» (96/С 329/01) від 17.01.1995 [текст] [електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_235

6. Резолюції Ради «Про оперативні запити правоохоронних органів стосовно громадських телекомунікаційних мереж та послуг (ENFOPOL)» від 20.06.2001 [текст] [електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_234

7. Меморандум про домовленість між Урядом України та Організацією НАТО із зв'язку та інформації, яка представлена Генеральним менеджером Агенції НАТО із зв'язку та інформації стосовно співробітництва з питань консультацій, управління, зв'язку, розвідки, спостереження та рекогносцировки в рамках програми НАТО «Партнерство заради миру» [текст] [електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_030

Шкляр Іванна,

аспірант кафедри конституційного права та прав людини НАВС

ПРАВО ЛЮДИНИ НА МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ, ЙОГО СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ

Необхідною умовою для покращення соціального та економічного становища будь-якої країни є здорова нація. На стан здоров'я населення впливає багато чинників, серед яких необхідно виділити належний рівень охорони здоров'я людей. Зміни у суспільстві та прогрес в медицині зумовлює появу прогресивної, бурно розвиваючої науки, трансплантології. Трансплантологія – це галузь медичної науки, яка вивчає все що пов'язано з пересадкою органів, тканин чи інших штучних замінників. Трансплантація є надважливим методом лікування найтяжчих захворювань людини, який застосовується тоді, коли інші методи неефективні для усунення небезпеки для життя або відновлення здоров'я хворого.

Застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині не має альтернативи і є вкрай необхідним для врятування життя та здоров'я людей. Життя людини є найвищою соціальною цінністю. Держава через органи влади повинна забезпечувати реалізацію права на життя й здоров'я, а також додержання прав і захист людської гідності. Право людини на медичну допомогу займає особливе місце в системі особистих немайнових прав. Це невід'ємне та природне право кожної людини знайшло своє відображення у Ч.1 ст.49 Конституції України, яка передбачає, що кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування [1]. Прогресуючі зміни у медицині, що неминуче спричинили зміни в суспільному житті вимагають

вдосконалення окремих галузей суспільних відносин, що забезпечить гарантування конституційного права людини на медичну допомогу. Першим кроком у цьому напрямку стало прийняття законодавцем 17 травня 2018 року Закону України «Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині»[2].

За останнє століття людство досягло значних успіхів у розвитку медицини, а також набуло можливості покращити надання медичної допомоги. Одним із методів лікування на сьогоднішній день є надання медичної допомоги із застосуванням трансплантації анатомічних матеріалів людині. Незважаючи на те, що даний метод дає можливість врятувати життя людини, і дуже часто є єдиним способом зберегти людині життя, законодавець тривалий час ігнорував сферу трансплантації.

Незважаючи на те, що трансплантація давно вийшла зі стадії медичного експерименту і стала традиційною в медичній практиці, ряд правових проблем в цій області досі не врегульований.

Для того щоб зрозуміти сутність та значення права людини на медичну допомогу із застосуванням трансплантації, потрібно для початку визначити що ж означає право на медичну допомогу. На нашу думку право на медичну допомогу – це гарантоване Конституцією право людини на лікарську допомогу, що включає сукупність діагностичних і лікувальних заходів спрямованих на діагностику, лікування та нормалізацію життєдіяльності людини, а також покращення чи відновлення її здоров'я.

Враховуючи вищевикладене легше зрозуміти сутність поняття права на медичну допомогу в аспекті застосування трансплантації.

Трансплантація в перекладі з латинської мови означає пересаджувати. В медичній науці будь-яке переміщення, що досягається хірургічним шляхом, носить назву трансплантації.

За визначенням Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я, трансплантація – це перенесення живої чи мертвої тканини чи органу між особами одного чи різних видів [3]. Відповідно до ст.1 Закону України «Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині» від 17 травня 2018 року трансплантація – спеціальний метод лікування, що полягає в пересадці анатомічного матеріалу людини від донора реципієнту і спрямований на відновлення здоров'я людини.

Особливий характер правової регламентації трансплантації зумовлює той факт, що операція стосується одночасно двох людей: донора і реципієнта, що відрізняє даний метод лікування від інших, та звична схема лікувального процесу «лікар-пацієнт» в галузі трансплантології представляється як «донор-лікар-пацієнт». Це обумовлює існування точки зору про те, що трансплантологія найбільш наближена до юридичної науки серед усіх медичних дисциплін, тому, відповідно, найбільше потребує чіткої юридичної регламентації[4].

Таким чином, трансплантація представляє собою комплекс дій, включаючи медичну операцію в результаті якої хворий орган людини замінюється здоровим, взятим з того ж самого або іншого організму.

Спираючись на вищенаведене, право на медичну допомогу – це закріплена у законодавстві та гарантована державою можливість кожної людини скористатися даним методом лікування, за наявності медичних показань для збереження людського життя, а також відновлення здоров'я.

Підводячи підсумки, хочемо запропонувати авторське визначення медичної допомоги із застосуванням трансплантації – це безальтернативний, спеціальний метод лікування, що використовується виключно за наявності медичних показань для порятунку життя і відновлення здоров'я людини, шляхом пересадки анатомічного матеріалу людини від донора реципієнту, за умови неможливості застосувати інші методи медичної допомоги.

Список використаних джерел

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України:[офіційний веб портал]. – URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині: Закон України від 17 травня 2018 року [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [офіційний веб портал]. – URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19>
3. Большая медицинская энциклопедия: в 11 т./ Гл. ред. М.Ковалев. – М.: Советская энциклопедия, 1979. – С.320.
4. Юридичні аспекти правовідносин у сфері трансплатології органів та тканин людини / Ю.Корега //Історико-правовий часопис. – 2015. - №2. - С.97-101.

Шмат Руслан,

здобувач кафедри конституційного права та прав людини НАВС

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ СТАРОСТИ

З часу впровадження реформи децентралізації об'єднані територіальні громади отримали значний досвід роботи старост, який дозволив зафіксувати окремі напрями роботи цих посадових осіб місцевого самоврядування.

Староста як посадова особа місцевого самоврядування є членом виконавчого комітету. Оскільки посада старости не може бути введена в адміністративному центрі ОТГ, то основним напрямком діяльності старост має стати безпосереднє надання адміністративних послуг та створення необхідних умов для їх отримання жителями сіл та селищ, які позбудуться можливості отримати такі послуги від органів місцевого самоврядування, місцезнаходженням яких до створення ОТГ визначався населений пункт їх проживання, або розташований неподалік.

У більшості випадків для отримання жителями сіл та селищ адміністративних послуг від виконавчих органів місцевого самоврядування староста в межах своїх повноважень та основного функціонального напрямку діяльності буде сприяти жителям у підготовці необхідних документів. Таке